Viața Satului

NR. 38 (4755) MIERCURI, 7 OCTOMBRIE 1992 — Editor: Guvernul Republicii Moldova — Apare de la 1 mai 1945 — Prețul 1 rublă

Întru veșnică pomenire

Feciori ai neamului căzuți pentru integritatea Republicii Moldova

ORAȘUL CHIȘINAU

Sergiu Ștefan GARGALIUC (1973)
Maria Gheorghe DANUȚA (1971)
Gheorghe Alexei CAȘU (1970)
Igor Iacob CIORBA (1969)
Sergiu Bogdan CULAȚCHII (1969)
Eugen Ion UNGUREANU (1969)
Sergiu Alexandru ZUDIN (1969)
Ștefan Sava GODIAC (1967)
Valeriu Gheorghe BULICANU (1966)
Valentin Nicolae SLOBODZENCO (1966)
Ghenadie Valentin IABLOCICHIN (1965)
Tudor Andrei NESTOR (1960)
Mihail Mihail BOȚ (1957)
Victor Ion LAVRENȚOV (1956)
Boris Vasile MURZIN (1951)

ORAȘUL BALȚI

Alexei Ion BABINSCHII (1972)

ORAȘUL TIGHINA

Robertino Ion CODIȚA (1970)
Iurie Petru LEON (1967)
Valeriu Emil BRICIAG (1966)
Iurie Dominte PERGIU (1953)
Petru Boris RUDI (1950)

RAIONUL ANENII NOI

Anatol Dumitru SIRBU (1970, Gura Bîcului)
Ion Gavriil NICOLAEV (1965, Cobusca Nouă)
Ion Mihail GAVRILIAN (1961, or. Anenii Noi)
Vasile Gheorghe PAVLOV (1961, Gura Bîcului)
OSTAȘ NECUNOSCUT, căzut la Tighina la 20 iunie (spitalul raional central din Anenii Noi)
OSTAȘ NECUNOSCUT, căzut la Varnița la 21 iunie (spitalul raional central din Anenii Noi)

RAIONUL BRICENI

Gheorghe Mihail DOLENEANU (1973, Bălășești)
Grigore Grigore GRUȘEVSCHII (1963, Coteala)

RAIONUL CAHUL

Vladimir Gheorghe REUȚSCHII (1968, Cucoara)
Ion Evstafie IURAȘCO (1960, Tătărești)
Anatol Dumitru PAVLENCO (1960, or. Cahul)
Vasile Dumitru GOCIU (1959, Pelinei)
Vasile Vasile ACRIȘ (1957, Pelinei)
Constantin Dumitru MUNTEANU (1956, or. Cahul)
Vasile (Dumitru?) Gheorghe ȘEVCENCO (1954, Roșu)

RAIONUL CANTEMIR

Mihail Ion BALȚATU (19..., Ghiolțosu)
Grigore Chirilă LICICMAN (1972, Lărguța)
Ștefan Ilie COLNIC (1971, Capaclia)
Alexei Nicolae BALANUȚA (1970, Haragîș)
Andrei Gheorghe SOLTUZ (1970, Capaclia)
Ion Nicolae VOINA (1965, Constantineuca)
Dumitru Alexei CERNEI (1962, Tartaul)
Mihai Vasile BELII (1961, Vîlcele)

RAIONUL CĂINARI

Iurie Alexei BUFTIC (1969, Batîr)

RAIONUL CĂLĂRAȘI

Oleg Vasile CUCUIETU (1972, Păulești)
Fedosie Ion STRATAN (1970, Răciula)
Vasile Ion DIACONAȘ (1969, or. Călărași)

RAIONUL CĂUȘENI

Tudor Andrei BUGA (1963, or. Căușeni)
Nicolae Iacob MUNTEANU (1964, Cîrnățeni)
Nicolae Mihail MIHAILOV (1963, Ursoaia)
Petru Gherasim ZOP (1961, Tocuz)
Pavel Ion SOCOLOVSCHII (1950, or. Căușeni)

RAIONUL CIADIR LUNGA

Gheorghe Ion SIRTMACI (1961, or. Ciadîr Lunga)

RAIONUL CIMIȘLIA

Petru Andrei MARCOV (1972, or. Cimișlia)
Gheorghe Afanasie ROȘCOVANU (1971, Gura Galbenei)
Vasile Ion GLAZARENCO (1964, or. Cimișlia)
Anatol Ion MARII (1964, or. Cimișlia)
Petru Ion NEAGU (1961, or. Cimișlia)
Ion Pavel CECATII (1963, or. Cimișlia)

RAIONUL CRIULENI

Dumitru Ion ROȘCA (1970, or. Criuleni)
Dumitru Mihail ROȘCA (1970, Hîrtopul Mare)
Gheorghe Alexandru BRATUȘCIAC (1969, Băisăbănești)
Ion Ion BITLAN (1967, Măgdăcești)
Gheorghe Petru BUZU (1958, Logănești)

RAIONUL DONDUȘENI

Vitalie Victor LISNIC (1973, Tîrnova)
Vasile Vladimir GANGAN (1956, or. Dondușeni)
Valeriu Mihail MACARIUC (1953, Tîrnova)

RAIONUL DROCHIA

Viorel Vladimir CEBAN (1972, Șuri)
Dumitru Dumitru ROMAN (1972, satul Drochia)
Aurel Victor CEBAN (1971, or. Drochia)
Victor Simion COȚOFANA (1968, Chetrosu)
Boris Vladimir COȘCIUC (1967, Petreni)
Vladimir Tudor BOIARNIȚCHII (1952, or. Drochia)

RAIONUL DUBASARI

Sergiu Alexei OSTAF (1969, Cocieri)
Vladimir Tudor BUTNARU (1967, Coșnița)
Nicolae Procopie SOTNICENCO (1959, Coșnița)
Igor Gheorghe CARP (1952, Molovata Veche)
Ștefan Tudor CRACIUN (1939, or. Dubăsari)

RAIONUL EDINEȚ

Octavian Ion CEREMPEI (1970, Burlănești)

RAIONUL FALEȘTI

Eugen Ion ORBU (1972, Călinești)
Anatol Vladimir TATARU (1969, Risipeni)
Grigore Vladimir CARUNTU (1964, or. Fălești)

RAIONUL FLOREȘTI

Victor Mihail DIRDA (1971, or. Florești)
Vasile Grigore SUVAC (1971, Roșietici)
Iurie Vitalie ANTOCI (1970, Putinești)
Mihail Vladimir ENI (1970, Ciutulești)
Vladimir Nicolae BURCA (1969, Ciutulești)
CARASIOV (or. Florești, 1967, alte date lipsesc)
Alexei Vasile RAILEANU (1965, Rezeni)
Petru Andrei BORDEA (1962, Cașunca)

RAIONUL GLODENI

Vasile Nicolae ZGARCEA (1957, Sturzești)
Anatol Vladimir CALMAȚUI (1950, Ustia)

RAIONUL HINCEȘTI

Sergiu Victor ANDREEV (1971, Cioara)
Mihail Constantin ARNAUT (1970, Cărpineni)
Sergiu Mihail FODOR (1970, Cărpineni)
Ion Vasile FULGA (1969, or. Hîncești)
Valeriu Emanuel ȘEVCIUC (1969, Călmățui)
Vasile Dumitru BEREGOI (1965, Bobeica)
Vasile Ion CEBOTARI (1959, Mirești)
Mihail Ion MORARI (1954, or. Hîncești)
Andrei Filip IZBAȘ (1951, Cioara)

RAIONUL IALOVENI

Ștefan Pimen MEREACRE (1972, Costești)
Vitalie Tudor PURCEL (1972, Socîteni)
Vitalie Anatol PAVALUC (1970, Băcioi)
Mihail Pavel SPRINCEAN (1967, Costești)

Nicolae Ștefan ȚURCANU (1967, Molești)

RAIONUL LEOVA

Mihail Gheorghe GLINJEANU (1960, Bestemac)
Gheorghe Ion RACAVAȚ (1959, Ghioltosu (?)
Nichifor Vasile MUNTEANU (1957, Tătărești)
Constantin Tudor PRUTEANU (1953, or. Leova)

RAIONUL NISPORENI

Valeriu Ion DUMBRAVA (1969, Ciorăști)
Tudor Emil ȚARNA (1961, Ciuteșți)
Ion Gheorghe POPA (1957, Milești)

RAIONUL OCNIȚA

Nicolae Mihail VRABIE (1966, Grinăuți)

RAIONUL ORHEI

Ion Chirilă PANȚA (1971, Ciocîlteni)
Ion Andrei DIGORI (1969, Clișova)
Cezar Ion ROMAN (1967, Feodoreuca)
Grigore Nichifor GODOROJA (1964, Selișteț)

RAIONUL REZINA

Igor Valeriu NEGARA (1973, Piscărești)
Nicolae Ion ZAIAȚ (1972, Solonceni)
Iacob Grigore BADAN (1969, Horodiște)
Alexandru Ion DONICA (1965, Bușăuca)
Anatol Foca BUDURIN (1963, Trifești)

RAIONUL RÎȘCANI

Mihail Vasile GURDUIALA (1968, Branițe)
Gheorghe Vasile COȚUC (1966, Cucuieții Vechi)

RAIONUL SÎNGEREI

Vitalie Pintilie CEBAN (1972, Alexăndreni)
Vitalie Dumitru RAU (1971, or. Sîngerei)
Eugen Tudor NACU (1969, Drăgănești)
Valentin Andrei MERENIUC (1967, Bilicenii Vechi)
Valentin Valentin MUSTEAȚĂ (1964, Bilicenii Vechi)
Iurie Andrei BODIU (1963, Coșcodeni)

RAIONUL SOROCA

Iurie Tudor CEBOTARI (1973, Căinarii Vechi)
Igor Sava MINASCURTA (1971, or. Soroca)
Iurie Andrei LEVANDOVSCHII (1967, or. Soroca)
Valeriu Victor POPUȘOI (1966, or. Soroca)
Alexandru Ion LUPAȘCU (1963, Volovița)
Ion Constantin BORZIAC (1961, or. Soroca)
Valentin Vasile RUSU (1950, or. Soroca)

RAIONUL STRAȘENI

Valeriu Gheorghe CURAGAU (1971, Zubrești)
Ion Tudor TUDOR (1967, Sirești)
Nicolae Dumitru BOTEA (1970, Onești)

RAIONUL ȘOLDĂNEȘTI

Sergiu Leonid RUSU (1971, Vadul Rașcov)
Ion Ion LISNIC (1970, Găuzeni)
Alexandru Boris ROGOZINSCHII (1966, Olișcani)
Vasile Arsentie IONNU (1963, Olișcani)
Valentin Victor ȘTEFIRȚA (1961, Cotiujeni)
Ion Nicolae STAVILA (1959, Salcia)
Victor Tudor URSU (1954, Șoldănești)

RAIONUL ȘTEFAN VODA

Chirilă Leonid COJOCARI (1973, Popeasca)
Alexei Ion MOGA (1968, Fețelița)

RAIONUL TELENEȘTI

Valeriu Ion CORDINEANU (1969, Chițcani)
Tudor Vasile BRADESCU (1968, Chișteln.ța)
Vasile Nicolae PURICI (1961, Inești)

RAIONUL UNGHENI

Pavel Tudor BURUIANA (1972, Condrătești)
Alexandru Sergiu TICOT (1970, Pîrlița)
Oleg Nicolae UNGUREANU (1971, or. Ungheni)
Vladimir Alexei CIMPOIEȘ (1970, Buciumeni)

În lista celor căzuți, obținută la Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, mai sînt numele a patru feciori ai neamului căzuți, adresele cărora încă n-au fost stabilite:
Vladimir Efrem ENACHI (1971, ?)
Ghenadie Mihail CRISTIUC (1959, ?)
Petru Vladimir SLONOV (1957, ?)
Vitalie Vasile CARTOV (?, ?)

POST SCRIPTUM: Stimați cititori, sîntem conștienți de faptul că lista feciorilor neamului nostru, căzuți pentru integritatea republicii, obținută la ministerele Afacerilor Interne și cel al Apărării, poate fi incompletă. De aceea vă rugăm să ne comunicați la redacție numele celora care n-au fost pomeniți mai sus. Sîntem datori în fața viitorului a nu uita absolut nici un fecior ori fiică de-a noastră, căzută pentru integritatea republicii.

Ne puteți contacta la telefonul: 23-36-65.

Pentru dosarul de lucru al Guvernului

O lege rătăcește prin codri...

Vreau să repet: legea despre limba de stat încă n-a ajuns la Călărași, deși termenul punctului ce se referă la firme, denumiri a expirat în octombrie 1990.

DEMULT n-am vizitat eu acest orășel din inima Codrilor. Cîndva m-am aflat acolo într-o deplasare de serviciu memorabilă. Prin ce? La comitetul executiv raional am reținut niște momente impresionante. Pentru prima dată am întîlnit un executiv unde se vrobea românește pe coridoare, în cabinete. Și vorbeau limba maternă toți funcționarii care nimereau în cîmpul atenției mele.

Însă și mai frapat am rămas cînd am observat că toate inscripțiile de pe ușile cabinetelor de serviciu erau executate numai în limba... română. Da, cu grafie chirilică — dar numai în română.

Puteți să vă închipuiți uimirea mea, stimați cititori, dacă vă voi comunica, că am făcut această «descoperire» prin anul... 1970 (sau'71).

RECENT am fost din nou la Călărași. În fine odată ce am sosit în această localitate avînd niței timp liber și aflîndu-mă pe strada centrală M. Eminescu, mi-am deschis carnetul de notițe.

Iată ce-am observat la Călărași după ce Moldova a devenit suverană, independentă, avînd de acum la activul său mult rîvnitele legi despre limba de stat și limbile vorbite, despre grafia latină, Drapelul și Stema de Stat etc.

O gazetă de stradă (perete) care se numește «Sanpatruli». Conținutul ei era închegat din numai cîteva cuvinte cu caracter chirilic: «Cistota zalog zdorovia» (am respectat întocmai originalul). Și atît. De parcă nu mă aflam în inima Codrilor Moldovei, pe o stradă ce poartă numele Luceafărului literaturii române, ci undeva prin Novosîbirsk, Tomsk, Omsk, etc.

Dispun și de alte exemple care mă fac să cred că la Călărași încă n-a ajuns legea despre limbi. Iată firma următoare (la stînga): «Ministerstvo zdravoohranenia S.S.S.R. Respublicanscoie proizvodstvenno-torgovoie obiedinenie «Moldtehnica» Magazin nr. 42 «Optica» g. Călăraș», la dreapta: «Ministerul ocrotirii sănătății al U.R.S.S. Asociația republicană de producție și comerț «Moldmedtehnica». Magazinul nr. 42 «Optica» or. Călărași».

Încă o mostră analogică — firma hotelului «Codru». În partea stîngă este scris: M.J.N.H. MSSR (între aceste abrevieturi se află renumita Stemă de Stat a Moldovei Sovietice) Gostinița «Codri» proizvordstvennogo upravlenia jilicino-comunalinogo hozaistva Calarașscogo raiona» în partea dreaptă: «MCCP (urmează Stema veche) RSSM. Hotelul «Codrul» al direcției de producție pentru gospodărie comunale și de locuințe a raionului Călărași».

Firma băncii comerciale pe acțiuni.

În stînga «Acționernii commerceskii banc «Moldova-agroindbanc». Filial «Călăraș».

În dreapta firmei: «Banca comercială pe acțiuni «Moldova-agroindbanc» Filial Călărași».

(Pretutindeni am respectat întocmai originalul).

După cum vedem, aici se încalcă în mod flagrant cerințele legislației despre limbi. Articolul respectiv al Legii R.M. privind funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova, spune că «Firmele cu denumirile... întreprinderilor, instituțiilor și ale organizațiilor se execută în limba de stat și în limba rusă și sînt dispuse în stînga (deasupra) în limba de stat și în dreapta (dedesubt) în limba rusă...». Așa spune legea. Dar la Călărași se procedează exact invers.

Afară de aceste ignorări grosolane ale legislației în vigoare (căci exemple similare în acest centru raional mai găsim) demnitarii multor organizații, instituții, întreprinderi nicidecum nu vor să elibereze din îmbrățișările lor fierbinți odioasele abreviaturi — SSSR, USSR, RSSM, MSSR. Nu vor și nici nu li-i în grijă că legea îi poate cumva pedepsi. De ce? De atîta că și organele administrative din partea locului suferă de același cusur. Ca să nu fiu învinuit de pălăvrăjeală-exemplific.

Firma procuraturii din Călărași în limba română începe așa (stînga): «Procuratura USSR» (dreapta) «Procuratura RSSM»

Firma în limba rusă: Procuratura SSSR

Procuratura MSSR»

Și încă o firmă. La gara locală:

«MVD MSSR Moldavscaia upravlenie vnutrennih del na transporte

Linelnii otdel vnutrennih del na stanții Chișinev

Linelnii punct milții na stanții Calaraș»

Vedeți? Fără MSSR nu poate respira nici Ministerul de Interne. Această firmă este executată de asemenea numai în limba rusă. Doar Călărașii în închipuirea unora, probabil, se află nu în inima Moldovei, ci undeva prin Siberia Sovietică. Sau poate prin «țara» lui Smirnov?

Nu vreau să-l plictisesc pe cititor cu alte numeroase exemple, dar vreau să repet: legea respectivă încă n-a ajuns la Călărași, deși termenul punctului ce se referă la firme, denumiri etc. a expirat în octombrie 1990.

Onisim ROTARU,
jurnalist.

Zice-o vorbă din bătrîni

- **ACELA ce n-are milă de dobitoc nici de om n-are deloc.**
- **Vai de turma fără păstori.**
- **Viclenia; răutatea și nebunia surori sînt.**